

ДОГМАТИЧНЕ БОГОСЛОВ'Я

СИЛАБУС

Спеціальність 041 Богослов'я
Галузь знань 04 Богослов'я
СВО бакалавр

ПРОФІЛЬ ВИКЛАДАЧА		
ПІБ	Митрофорний протоієрей Володимир Грех	
Вчене звання / науковий ступінь	професор, доктор богословських наук	
Електронна пошта	< v.hrekh@i.ua >	
Консультації		
ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Загальна характеристика	Форма навчання	денна\заочна
	Мова викладання	українська
	Курс / семестр	6 / 7
	Кількість годин / кредитів	240 / 8
	Лекції	40
	Практичні заняття	40
	Самостійна робота	160
	Форма підсумкового контролю	залік / іспит
Анотація		
<p>Мета: надати студентам системних знань щодо основних істин християнської віри (догматів), які визнані Бого-встановленими, незмінними та обов'язковими для вірян, а також усіх основних складових догматичного вчення Церкви, які містяться в Святому Письмі та Святому Переданні, а також вивчення усвідомлення сутності догматичного вчення Церкви і засобів його використання на практиці; сформулювати у студентів-богословів уявлення про догматичне богослов'я як про науково-богословську систему, зі своєю власною галуззю знання, методологією, історією розвитку, особливостями сучасного стану та прикладними завданнями.</p> <p>Завдання: – ознайомлення студентів з християнськими православними догматами; – спрямування уваги студентів на досягнення основних віроповчальних істин християнської Церкви; – зорієнтувати студентів на формування в них уважного і дбайливого та побожного ставлення до догматичних богоодкровенних істин.</p>		
Методи та техніки навчання	<p>Поєднання традиційних і новітніх методів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції; семінарські / практичні; індивідуальні консультації; самостійна робота; - проблемні та інтерактивні методи, метод проблемного викладання з використанням елементів пояснювально-ілюстративного та евристичного методів; метод навчальної дискусії; моделювання тощо. 	
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач освіти буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – джерела догматів: Святе Письмо (Біблія) та Святе Передання, постанови Вселенських Соборів. – вчення про Бога (Єдиний у Трійці), Його властивості. – створення світу з «нічого» та промисл Божий (світоправління). – основи христології: вчення про втілення, дві природи та дві волі 	

	<p>Ісуса Христа.</p> <ul style="list-style-type: none"> – основи сотеріології: вчення про спасіння людини. – основи екклесіології: вчення про Церкву. – основи есхатології: вчення про останній суд та життя вічне. – історію богословських дискусій та формування догматів. – основні заперечення та єресі проти догматів. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати та інтерпретувати богословські тексти, Святе Письмо. – обґрунтовувати істини віри, використовуючи логіку та богословську термінологію. – вести дискусію та спростовувати неправдиві вчення (апологетика). – презентувати богословську думку у проповідях, викладанні. – поєднувати догматику з практичним життям Церкви (літургіка, аскетика).
--	--

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Кількість год.		
	лекції	практ.	сам. роб.
Змістовий модуль 1. ВЧЕННЯ ПРО БОГА. СВЯТА ТРИЦЬЯ			
Тема 1. Поняття про богослов'я. Догматичне богослов'я та догмати	2	2	8
Тема 2. Розвиток догматичної науки	2	2	8
Тема 3. Священне Передання	2	2	8
Тема 4. Поняття про богопізнання і його межі	2	2	8
Тема 5. Апофатичні (онтологічні) властивості Божі	2	2	8
Тема 6. Катафатичні (духовні) властивості Божі	2	2	8
Тема 7. Історія догмату про Пресвяту Трійцю	2	2	8
Змістовий модуль 2. ВЧЕННЯ БОЖЕСТВЕННОГО ОДКРОВЕННЯ ПРО ОСОБИ СВ. ТРИЦЬ			
Тема 8. Свідчення Одкровення про Троїчність осіб в Бозі	2	2	8
Тема 9. Свідчення Одкровення про Божественне достоїнство і рівність Божественних Осіб	2	2	8
Тема 10. Різниця між Божественними Особами за іпостаснимивластивостями. Православний погляд на єресь «Filioque»	2	2	8
Змістовий модуль 3. ПРО БОГА ЯК ТВОРЦЯ ВИДИМОГО Й НЕВИДИМОГО СВІТУ			
Тема 11. Бог – Творець світу. Ціль творіння та «дні» творіння	2	2	8
Тема 12. Бог як Промислитель видимого і невидимого світу	2	2	8
Тема 13. Створення ангельського світу	2	2	8
Тема 14. Створення людини. Православна антропологія	2	2	8
Змістовий модуль 4. ЦЕРКВА. ВЧЕННЯ ЦЕРКВИ. ТАЇНСТВА. ЕСХАТОЛОГІЯ			
Тема 15. Церква – засіб, через який Господь звершує спасіння роду	2	2	10

Тема 16. Вчення Церкви про Христа Спасителя	2	2	10
Тема 17. Вчення про благодать як силу, що нас освячує	2	2	10
Тема 18. Православне вчення про таїнства	4	4	10
Тема 19. Бог – Суддя і Винагороджувач. Есхатологія	2	2	10
Усього	40	40	160

Самостійна робота

Відповідно до теми практичного / семінарського заняття студент додатково опрацьовує питання та готує аналітичну довідку / повідомлення / презентацію

- **Вивчення джерел:** Аналіз Святого Письма та святоотцівських творів.
- **Тематичні дослідження:** Створення з «нічого», Промисл Божий, вчення про ангелів.
- Аналіз догматів: Вивчення вчення про Пресвяту Трійцю, Христа (Христологія), церкву та таїнства.
- Аналіз заперечень проти догматів та порівняння з неправдивими вченнями (єресями).
- Обґрунтувати православний погляд на вічність Божественного помислу про світ.

Індивідуальні завдання

- Тема "Творіння": Дослідити мотиви та ціль створення світу Богом.
- Тема "Промисл": Розкрити поняття про Промисл Божий, його дії та межі.

ДІАГНОСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми контролю	Поточний	Усне опитування, виконання письмового / тестового завдання, повідомлення, доповідь та презентацій, тощо.	
	Модульний	Виконання модульного завдання.	
<i>Мінімальна сума балів поточного та модульного контролю, що може автоматично зараховуватись з мінімальною оцінкою у якості підсумкової семестрової оцінки – 60.</i>			
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання кожного змістового модулю здійснюється за 100-бальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ практичні (семінарські) заняття; ▪ самостійна та індивідуальна робота студента; ▪ модульне завдання. <p>Максимальна кількість балів за кожний вид роботи становить 100 балів.</p>		
Шкала оцінювання	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			Екзамен / диф. залік
			Залік
	90 - 100	A	відмінно
	82 - 89	B	дуже добре
	74 - 81	C	добре
	64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	задовільно (достатньо)	
35 - 59	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	
0 - 34	F	Незадовільно(з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	
Політика оцінювання	<p>Під час вивчення курсу заохочується використання мобільних пристроїв. Під час проведення аудиторних занять здійснюється комунікація у віртуальному середовищі курсу в режимі реального часу. Облік часу роботи й активності здобувачів вищої освіти додатково фіксуються в автоматичному режимі.</p> <p><i>Відвідування та / або участь:</i> відвідування та активна участь є класифікованою складовою курсу, що оцінюється, дистанційна он-лайн участь студента допускається за умови наявності у нього відповідних тех-</p>		

	<p>нічних засобів.</p> <p><i>Академічна доброчесність та співпраця:</i> не допускається порушення норм авторського права, у разі виявлення порушення норм академічної доброчесності (фальсифікація, списування, брехня, підтасовка даних тощо) робота студента не оцінюється. Заохочується групова робота із презентацією її результатів.</p> <p><i>Студенти з обмеженими можливостями:</i> можуть брати дистанційну (онлайн) участь на підставі особистого звернення.</p> <p><i>Несвоєчасне виконання:</i> допускається за умови наявності непереборних обставин, що перешкоджали вчасному представленню, що підтверджується документально (наприклад, довідка лікаря).</p>
<p>Політика щодо захування результатів неформальної освіти</p>	<p>Відповідно до Положення про «Неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Карпатського університету імені Августина Волошина»: https://kau.com.ua/wp-content/uploads/2025/12/Polozhennia_Neformalna-osvita-ZATVERDZhENE-2024.pdf</p>
<p>Базова література та інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головін, С. Основи православного догматичного богослов'я. – Київ: Медіа-принт, 2015. – 280 с.; 2. Догматичне богослов'я: Підручник. - Чернівці, Рута, 2002. -543 с. (https://www.truechristianity.info/ua/books/dogmatic_theology.php); 3. о. Мирон Бендик. Нарис догматичного богослов'я. – Видавництво Дрогобицької духовної семінарії, 2019. – 356 с.; 4. Зізіулас, І. Догматичне богослов'я: основи православної віри. – Київ: Дух і Літера, 2010. – 370 с.; 5. прот. В. Грех. Догматичне богослов'я: Навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності 041 / В8 «Богослов'я» Видавничій відділ КаУ, 2024 – 180 с.